

Liberalizem „v kladi“.

(Konec.)

Ako jemlje človek zmirom z vršaja, to se zna, da mu ga kedaj zmanjka. Iskati si mora zato drugih še o pravem času sicer nima zastoj imena, da zapravlja, ampak gre mu še tudi ime, da dela to brez glave. Zadnje se liberalcem ne more reči. Kar se tiče njih samih tistih, ki so bili na vrhu, polnili so si žepe, ne da bi si bili vest izpraševali, je-li to tudi v redu.

Kar se tiče pa potlej državnih stroškov, jemali so za-nje, kjer so čutili, da bi se kaj dobilo. Sprva so bila državna posestva, le-ta so spravili srečno na bobenj, ni pa se poznalo, da bi bila država za-nje dobila denarja, toliko, da bi bilo kaj zaleglo. Ko je potlej drž. posestev zmanjkalo, vrgli so se na dolgove. Lopov, ki nima dolgov, zakaj bi jih torej ne dobila še država več, kakor jih je že imela. Malo pa jih že tudi dotlej ni bilo.

Primankljeja je pri tem leto na leto več bilo. Novi davki so nekaj vrgli ali bilo je še vse premalo, kajti naprave, ki so jih liberalni ministri ali sami radi ali pa na željo liberalnih poslancev vpeljali, požirale so z vsacim letom več denarja. To bi bilo ljudem oči odprlo, in to čisto lahko, ko bi si možje ne bili vedeli pomoči.

In v tem so bili v resnici mojstri. Iz ene strani so imeli zmirom polna usta lepih besed o svobodi in napredku. To je že navadne ljudi mamilo, iz druge strani pa so vedeli stroške razdeliti. Vsega vlada na Dunaju ni smela plačevati, to bili preogromni stroški, tedaj pa so stroškov veliko vrgli ven, v dežele, v okraje, v občine. Vse te stranke so jih nekaj dobile, ali vseh ne, kajti po takem bi jih bilo tudi letem kmalu preveč postalo. Zato jih je nekaj si vlada na Dunaju pridržala.

V stroške so se tedaj delili država, dežele, okraji in srenje, vsaka nekaj, največ se vé, da še država. Ljudem, ki so se liberalnih misli navzeli, bilo je tako po volji, dalje od nosa niso videli in bili so veseli liberalizma. Tu in tam se je pač kaj treznih mož dobilo, ki so izpredvideli to sleparijo ali zoper njo niso vedeli pomoči. Ostali so tihi ali pa so jih drugi, liberalizma še pijani, preupili.

Ostalo je pri tem tedaj posebno v nemških tudi v avstrijski še sedi nemškutarija za mizo, Taaffeja pač ima željo, da vlada grofa naprej v dolgove. Ali ona ima to nevoljo, da se ne more ali noče čisto liberalizma otresti. Liberalizem še sedi vedno za mizo in tirja še prej ko slej svojo pečenko.

Tudi odtodi torej ni upanja, da pride pomoč. Kogar ne tišči čevelj, on pač ne vé, kake

da so bolečine, ki jih dela. Iz druge strani, od tistih, ki dobi vse te davke na koncu v svoje davčne knjige, od kmetov prihaja sedaj drug veter. Njim, tudi nemškim je postalo preveč davkov. Ne vedó si pomagati. Z liberalci so doslej držali, čez drn in strn so šli z njimi. Liberalna gospoda bila jim je po polnem možgane zmedla. Straha v prosu, poslovenjenje vseh, tudi nemških krajev so jim kazali in to jih je še bilo delj časa mamilo.

Sedaj, če nas vse ne moti, pa so razpoznali, da je bila in je sleparija — to poslovenjenje. Tega niso nikjer doslej še našli, pač pa, da so s jim žepi izpraznili. Sedaj se začno gibati zoper svoje jerobe — zoper liberalce.

Časnik — na Dunaju — izhaja le za Nemce ali sedaj že predlaga, naj se, če je mogoče rešiti kmeta, ne plačuje davek več v denarju, ampak — v pridelkih. Denarja za davek, pravi, ne zmore več kmetovalec.

Navlašč skoraj in ob istem času ima bauernverein za Mariborsko okolico enako misel ter prosi svitlega cesarja, naj se jemljó poslej davki v pridelkih, kakor jih zmore kmet. Ta prošnja ima v resnici veliko za-se, vendar pa deva nemške in če je še tacih kje, nemškutarške kmete v posmeh. Kdo je gnal davke tako visoko? Liberalci. Kdo je odpravil davke v pridelkih? Liberalci. Koga so doslej le ti kmetje podpirali, koga so volili, če so mogli, za poslanca? Liberalce.

Prošnja tedaj, naj svitli cesar seže sedaj nazaj na prejšnje davke, na davke v pridelkih, — ta prošnja bauernvereina je najhuja priča za to, da je liberalizem trinog in tak, ki maže ljudem ustne z maslom, noge pa jim v istem hipu deva v klado. Kmet tedaj, ki potegne kedaj z liberalcem in kar je pri nas eno, z nemškutarjem, rine s tem ob enem svojo nogo — v klado.

Gospodarske stvari.

Bolezen na nogi pri kurah.

Vsaka žival ima svojega sovražnika in najmanjši sovražnik ji ni bolezen. Da ni brez njih tedaj tudi kura, ta ljubeznjiva živalica, ki ti razkraspava po dvorišču, se lahko verjame. Kdor pa opazuje kuro po vsem njenem gibanju, on zna, da so pri njej razne bolezni mogoče in tudi za njeno življenje nevarne. V bolezni, o kateri dnes govorimo, ne gre sicer kuri za življenje, za kožo pa ji gre — na nogi.

kur, najraje pa pri večjih vrstah, pri bramah in košinkinkah. Noge so živali, kakor da je stopila pri kakem zidarju v službo ter mu nosi malto. Kdor pa ji pregleda to malto, izpozna, da dela te izrastke pršica ali kršelj (derma